

§ 36. Pensionsvæsenet

Af bestemmelserne i Tjenestemandspensionsloven (TPL, LB 724 af 1993 med senere ændringer) fremgår, hvornår tjenestemænd har ret til egenpension, deres børn til børnetillæg, og tjenestemænds efterladte til efterindtægt, ægtefællepension og børnepension m.v., og hvordan pensionerne beregnes. For tjenestemænd pensioneret før 01/07/1969 gælder bekendtgørelse af lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m.v. (LB 725 af 09/09/1993).

Finanslovens § 36 omfatter tillige udgifter til pension til ansatte i henhold til Civilarbejderloven (lukket for nytilgang 01/01/1999), personer med pensionsret i statsgaranterede pensionskasser og statslige pensionsordninger samt tjenestemænd ansat i folkeskolen senest den 31. marts 1992.

I aktieselskaber m.v., som tidligere har været statslige institutioner, findes dels udlånte tjenestemænd og dels selskabsansatte m.v. med statslig tjenestemandspensionsret.

For statstjenestemænd indbetaler ansættelsesmyndigheden 15 procent af den pensionsgivende løn i bidrag til § 36. For aktieselskaber m.v. er bidragssatsen fastsat eller aftalt. For statsgaranterede pensionskasser/-ordninger er der i de seneste år tilsvarende gennemført 15 procents bidragsbetaling til § 36. 15 procentsordningen er dog ikke udstrakt til samtlige, jf. anmærkningerne nedenfor.

Der udbetales desuden understøttelser til ikke-pensionssikret tidligere personale i statens tjeneste over § 36. Endvidere afholdes statens udgifter til indekstillaeg til personer, der har oprettet indekstrakt i henhold til Lov om pristalsreguleret aldersforsikring.

Ret til aktuel egenpension forudsætter, at tjenestemanden har været ansat i en periode svarende til mindst 10 års fuldtidsbeskæftigelse, samt at pågældende afskediges på grund af alder, helbredsbedinget utjenstydgtighed eller anden årsag, som ikke kan tilregnes tjenestemanden.

Ret til opsat pension forudsætter 3 års pensionsalder og opnås, hvis tjenestemanden afskediges før han har opnået 10 års ansættelsestid, eller hvis han afskediges på grund af tjenesteforselser eller fratræder efter ansøgning inden det 60. år. Opsat pension kan udbetales fra det 67. år -eller tidligere, hvis den berettigede får tilkendt social pension på grund af helbredsmæssige forhold. Endvidere kan en opsat pension udbetales fra det 60. år, hvis den pågældende udtræder af arbejdsmarkedet. For personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, udbetales den opsatte pension fra det 65. år, idet der i TPL er særlige beregningsmæssige overgangsregler for personer, der fylder 60 år senest 30/06/2004.

Ægtefællepension tilkommer en efterlevende ægtefælle efter en tjenestemand, der afgår ved døden. Tidspunktet for ægteskabets indgåelse kan betyde, at der ikke er ret til ægtefællepension.

Til de efterladte børn af en tjenestemand ydes børnepension indtil udgangen af den måned, hvori barnet fylder 21 år.

Udgangspunktet for fastsættelse af egenpension er tjenestemandens seneste pensionsgivende løn inkl. eventuelt pensionsgivende tillæg og tjenestemandens optjente pensionsalder, der højst kan være 37 år.

Hvis tjenestemanden fratræder på grund af svagelighed og kun har 1/3 erhvervsevne tilbage og får tilkendt mellemste eller højeste sociale førtidspension, kan tjenestemanden få udbetalt en forhøjet pension, idet pensionsalderen fremregnes til den pligtige afgangsalder. Hvis tjenestemanden pensioneres på grund af tilskadekomst i tjenesten udbetales altid højeste pension på skalatrinnene.